

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

**Afrika Ülkelerine Yönelik Çölleşme,
Arazi Bozulumu, Kuraklık (ÇABUK) ile
Mücadele ve Ormancılık Konulu
Eğitim ve Teknik İşbirliği Projesi**

GİRİŞ

Kuraklık, yanlış arazi kullanımı, kırsal fakirlik gibi sebeplerden dolayı, başta Afrika olmak üzere dünyanın 110 ülkesi çölleşme ve kuraklıktan birinci derecede etkilenmektedir. Ülkemiz de çölleşmeden etkilenen ülkeler arasında yer almaktadır.

Türkiye’de çöl bulunmamakla birlikte; çölleşme ve erozyonla mücadele faaliyetlerinde dünyada önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır. Bu sebeple ülkemiz, çölleşme ve erozyonla mücadele ve ormanlaştırma çalışmalarındaki başarılarından dolayı uluslararası kuruluşlar tarafından takdirle karşılanmaktadır.

Afrika’da yaşanan başta gıda kıtlığı olmak üzere göç, terör, fakirlik gibi pek çok sosyo-ekonomik sorunun temelinde toprakların verimsizleşmesi ve çölleşmesi yatmaktadır. Afrika’daki bu sorunların temel çözüm noktalarından bir tanesi de yaşayan insanlara, bozulmuş olan toprakların nasıl verimli hale getirilebileceği, ormanlaştırma çalışmaları ve mevcut ormanların nasıl sürdürülebilir olarak kullanılacağı konusunda kurumların kapasitesinin artırılması ve insanların eğitilmesidir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı bünyesinde hizmet vermekte olan Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü, insana, doğaya ve çevreye duyarlı şeffaf ve saygın iki kurumdur.

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü, ülkemizde toprağın korunması, tabii kaynakların geliştirilmesi, çölleşme ve erozyonla mücadele, çığ, heyelan ve sel kontrolü faaliyetleri ile ilgili politika ve stratejiler belirlemek, plan ve projeler yapmak, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak gayesiyle çalışmaktadır.

Orman Genel Müdürlüğü, orman ve orman kaynaklarını, her türlü tehlikelere karşı korumakta, doğaya yakın bir anlayışla geliştirmekte, ekosistem bütünlüğü içinde ve topluma çok yönlü sürdürülebilir faydalar sağlayacak şekilde yönetmektedir.

Her iki genel müdürlükte, küresel sorumluluklarının bilinciyle, bilgi birikimi, tecrübe ve deneyimlerini Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Afrika ülkeleri ile paylaşmakta, eğitim vermekte ve uluslararası projelere imza atmaktadırlar.

Bu ortak projelerden bir tanesi de Afrika'da Bulunan En Az Gelişmiş Ülkelerin Çölleşme/Arazi Bozulması ve Kuraklıkla (ÇABUK) Mücadele Kapasitelerinin Geliştirilmesi Projesidir.

2010/7 sayılı ve **"Afrika Stratejisi"** konulu ve 2012/1 sayılı ve **"En Az Gelişmiş Ülkelere Yönelik Ekonomik ve Teknik İşbirliği Paketi"** konulu Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan **"Afrika'da Bulunan En Az Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerin Çölleşme / Arazi Bozulması ve Kuraklıkla Mücadele (ÇABUK) Kapasitelerinin Geliştirilmesi Projesi"** TİKA'ya sunulmuştur.

PROJE

AFRİKA'DA BULUNAN EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERİN ÇÖLLEŞME / ARAZİ BOZULMASI VE KURAKLIKLA (ÇABUK) MÜCADELE KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ

Bu proje; ülkemizin çölleşme ile mücadele ve ormancılık alanında sahip olduğu bilgi birikimini, Afrika kıtasında yer alan en az gelişmiş ülkeler ile paylaşmak ve bu ülkelerin bu konulardaki kapasitelerini artırmak, ayrıca bu ülkelerin başta sahip olduğu geleneksel bilgilerin geliştirilmesi ve ülkelerinde uygulanabilir hale getirmeyi hedefleyen bir eğitim ve teknik işbirliği projesidir.

PROJE'NİN SEBEPLERİ

- Afrika Kıtası'nın çölleşme ve kuraklıktan en çok etkilenen bölge olması,
- 10-22 Ekim 2011 tarihleri arasında Kore'de gerçekleştirilen **"Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 10. Taraflar Konferansı"**nda yapılan görüşmelerde ülkelerden çölleşme ve kuraklık konularında bilgi taleplerinin gelmesi,
- En az gelişmiş ülkelerin topraklarının rehabilitasyon ihtiyacının olması ve ormancılık konularında bilgi birikimine ihtiyaç duymaları,
- Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı Başkanlığı (TİKA) ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nca ortaklaşa yapılan eğitim programlarına katılan katılımcıların bu eksiklikleri ifade etmeleri ve eğitim talebinde bulunmaları,
- Çölleşmenin/Arazi Bozulmasının küresel bir problem olması,
- Bölge ülkelerinde erozyon, orman alanlarının kaybı ve çölleşme/arazi bozulmasının ortak bir sorun olması,
- Türkiye'nin bu konulardaki deneyimleri ve başarılı uygulamaları,
- Daha önce yapılmış olan seminer ve toplantılarda bölge ülkelerinden gelen istekler,
- Karşılaşılan sorunların çözüm yolları için ortak bir çaba sarf edilmesi gerekliliği,
- Proje kapsamında yer alan ülkelerin çölleşme/arazi bozulumu ve ormancılık konularında bilgi paylaşımına olan ihtiyacı.

GAYE

Afrika'da çölleşme / arazi bozulması ile mücadele ve ormanların sürdürülebilir yönetimi gayesiyle, kurak alan ağaçlandırmaları, erozyon kontrolü, bozuk ormanların rehabilitasyonu, fidanlık tekniklerinin geliştirilmesi, katılımcı ve entegre havza yönetimi, sivil toplum kuruluşları ve halkın katılımı ile arazi rehabilitasyonu konusunda eğitim ve uzman değişimi yoluyla teknik iş birliğinin geliştirilmesi ve bu ülkelerin kapasitelerinin artırılması.

SÜRE

Proje uygulamaları 01.01.2012 tarihinde başlamış olup 10 yıllık uygulama süresi sonunda tamamlanması hedeflenmektedir. Projenin gayelerine uygun olarak belirlenecek Eğitim Programları 5 iş gününü kapsayacaktır. Programın önemli bir bölümü pratik uygulamalara yöneliktir. Teorik eğitimler en alt seviyede tutulacaktır.

ÇABUK-NİJER PROJESİ

Afrika'da Bulunan En Az Gelişmiş Ülkelerin Çölleşme / Arazi Bozulması ve Kuraklık (ÇABUK) Mücadele Kapasitelerinin Geliştirilmesi Projesi'nin ilk ayağı olarak Nijer belirlenmiş ve ÇABUK-NİJER projesi hazırlanmıştır.

ÇABUK-NİJER projesi kapsamında, Nijer'de yapılabilecek çalışmaları gözden geçirmek gayesiyle Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü (ÇEM) ve Orman Genel Müdürlüğü (OGM) yetkililerinden müteşekkil bir heyet 22-27 Nisan 2012 tarihleri arasında Nijer'de görüşme ve incelemelerde bulunmuşlardır.

Proje kapsamında gerçekleştirilen teknik seyahatin ardından, 10 hektarlık saha için **"Türkiye - Nijer Dostluk Ormanı Projesi"** hazırlanarak TİKA'ya sunulmuştur.

PROJE UYGULAMA ALANI

ÇABUK-NİJER Projesi'nin ilk ayağı olan ve Nijer'in başkenti Niamey'de kurulan "**Türkiye-Nijer Dostluk Ormanı**" tesisi çalışmalarını 13 Temmuz 2012 tarihinde başlamıştır. İki kısımdan oluşan projenin 2 hektarlık kısmı kent ormanı şeklinde düzenlenen "**Türkiye - Nijer Dostluk Ormanı**", 8 hektarlık kısmı ise ağaçlandırma (plantasyon) sahası olarak düzenlenmiştir.

PROJE YÖNETİMİ

ÇABUK-NİJER Projesi, Orman ve Su İşleri Bakanımız Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun himayelerinde, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürü Hanifi Avcı, Genel Müdür Yardımcıları İsmail Belen ve M. Mustafa Gözükara ile TİKA Ortadoğu ve Afrika Dairesi Başkanı Dr. Enver Arpa'dan oluşan yönetim birimince yürütülmektedir.

Proje'nin uygulama birimi, OGM'den Fidan Tahsis Şube Müdürü Mustafa Mukan Yazar ve ÇEM'den Orman ve Su İşleri Uzman Yardımcısı Emre Çomaklı'dan oluşmaktadır.

Uluslararası Gökkuşbuğum Yardım Derneği Nijer Ofisi projeye lojistik destek sağlamaktadır.

PROJE BÜTÇESİ

Proje bütçesi olan 114.500 USD TİKA tarafından karşılanmaktadır.

PROJE FAALİYETLERİ

YAPIMI TAMAMLANAN FAALİYET KONULARI

- Kent ormanı olarak planlanan 2 hektarlık kısımda;
 - » Güneş enerjisi ile çalışacak bir su kuyusu,
 - » 10 ton kapasiteli su deposu,
 - » 3 adet çeşme,
 - » 5 adet kamelya,
 - » 25 adet oturma
 - » 1 adet mini futbol sahası
- hizmete açılmıştır.**

- Ağaçlandırma çalışmalarında ise bölgenin türleri olan Tespih ağacı (*Melia azedarach*), Okaliptüs (*Eucalyptus globulus*) ve Sinameki (*Cassia siamea*) kullanılmıştır. Sahada yaklaşık 6000 fidan toprakla buluşturulmuştur.

• **3 Ağustos 2012 tarihinde;**

- Bakanlığımızdan giden heyet tarafından çalışmaları tamamlanan “**Türkiye- Nijer Dostluk Ormanı**” çoşkulu bir törenle açılmıştır.
- Türkiye - Nijer Dostluk Ormanı alanında, “**Nijer Bağımsızlık Bayramı ve Ağaç Günü Etkinlikleri**” düzenlenmiştir.

Ülkemiz tarafından tertiplenmiş olan törene;

- Nijer Cumhurbaşkanı ISSOUFOU MAHAMADOU,
- Meclis Başkanı HAMA AMADOU,
- Başbakan BRIGI RAFINI,
- Diğer bakanlar,
- Niamey Belediye Başkanı OUMAROU DOGARI,
- Ülkede bulunan büyükelçiler,
- Sivil Toplum Kuruluşlarının Temsilcileri
- ve Nijerli diğer yetkililer katılmışlardır.

Törende, “En İyi Tarımcı”, “En İyi Fidan Üreticisi”, “En İyi Peyzajcı” vb. 5 dalda, ülkemiz tarafından karşılanan büyük ödül verilmiştir.

Bu ödüllerden biri Orman ve Su İşleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mustafa Eldemir tarafından verilmiştir.

YAPIMI DEVAM EDEN FAALİYETLER

- **“Türkiye-Nijer Dostluk Ormanı Bakım Projesi”** hazırlanmış ve TİKA’ya sunulmuştur. Bakım projesinin uygulanması için 15-22 Aralık 2012 tarihleri arasında Bakanlığımızdan bir heyet Nijer’e gönderilmiştir.
- Sahanın girişinden itibaren bordür taşları döşenmiştir. Kamelyalara bağlantı yollarına çakıl taşı dökülerek çamur ve toza karşı önlemler alınmıştır.
- Sahada yapılan gözlemlerde, dikilen fidanların başarı oranının %85 olduğu tespit edilmiştir. Özellikle tespih ağaçlarının çok başarılı olduğu hatta 40-50 cm arasında dikilen fidanların 90-120 cm’ye kadar boylandığı gözlenmiştir. Dikilen fidanlarda yer yer kurumalar olmakla birlikte yapılacak tamamlama çalışmasıyla sahanın %100 başarılı olması sağlanacaktır.
- Sahanın bakım ve düzenleme maliyeti ile ilgili detaylı çalışmalar yapılmakta ve hazırlanacak tamamlama ve geliştirme projeleri ile Kent Ormanı olan kısmın donanımı artırılabilecektir. (Çocuk oyun parkı, yürüyüş yolları, spor aletleri vs.)

YAPILMASI PLANLANAN FAALİYET KONULARI

ÇABUK-NİJER Projesi, Nijer'de uygulamaya geçirecek birçok çalışmayı içermektedir.

Bunlar uygulanabilirlik sırasına göre aşağıda belirtilmektedir:

- Mevcut Su Kuyularının Etrafında Fidanlık Tesisi İçin Çalışmaların Başlatılması
- Nijer'in Çölleşme ve Erozyonla Mücadelesi ve Yakacak Odun İhtiyacının Planlı Bir Şekilde İşletilmesi Gayesiyle 2500 Hektarlık Örnek Sahasının Ağaçlandırılması, Planlanması ve İşletilmesi.
- W Milli Parkı'nda Su Kuyusu ve Gölet Yapılması
- Nijer Orman Teşkilatı'na Ait Fidanlığın Rehabilitesi
- Okul Bahçelerinin ve Mezarlıkların Ağaçlandırılması
- Karşılıklı Çalışan Teatisi-Öğrencilerin Staj Yapması

www.cem.gov.tr

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü
Söğütözü Caddesi 14/E 12. Kat - 11. Kat A Blok Söğütözü/ANKARA
Tel: (0312) 207 57 76 • Faks: (0312) 207 57 56